

Nr 36.

Av herr **Bengtsson m. fl.**, om ökat anslag till understöd
åt kontrollföreningsverksamheten.

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkt 37, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1932—1933 anvisa ett oförändrat ordinarie reservationsanslag av 90,000 kronor till understöd åt kontrollföreningsverksamheten och ställer samtidigt i utsikt vissa av lantbruksstyrelsen föreslagna och av vederbörande departementschef i statsverkspropositionen återgivna förslag till ändring av bestämmelser för användning av ifrågavarande anslag.

Emellertid har lantbruksstyrelsen, såsom av uppgifterna under nämnda punkt i statsverkspropositionen framgår, hemställt att Kungl. Maj:t i samband med ifrågasatt ändring av sagda bestämmelser jämväl måtte föreslå riksdagen att höja ordinarie reservationsanslaget till kontrollföreningsverksamheten med 10,000 kronor till 100,000 kronor. Såsom motiv för denna sin framställning har lantbruksstyrelsen, med utgångspunkt från de föreslagna förändrade grunderna för bidragens utgående, företett en beräkning av statens utgifter för ändamålet. Vid sagda anslagsberäkning har lantbruksstyrelsen med hänsyn till den nuvarande statsfinansiella situationen låtit sig angeläget vara att i möjligaste mån motverka ökade krav på statsbidrag. I sådant ändamål har styrelsen, bland annat, framlagt vissa förslag, som utslutande avse att minska statens utgifter för ändamålet, och sålunda icke äro direkt föranledda av de sakskäl, som ligga till grund för ifrågasatt ändring av bestämmelser för användning av nämnda anslag. Sålunda föreslår styrelsen, att kontrollförening för dess bildande eller utvidgning, i motsats till vad nu är fallet, skall hava utgivit minst lika stort belopp som det sökta statsbidraget. Ävenså hemställer styrelsen att årligt bidrag till verksamhetens upprätthållande, som enligt nu gällande bestämmelser beräknas beträffande besättning om högst 25 kor, framdeles må beräknas allenast för besättning om högst 15 kor. Slutligen må även framhållas att det framlagda förslaget öppnar möjlighet till en smidigare anpassning efter förekommande olika förhållanden, varigenom redan förefintlig arbetskraft och utrustning kunna bättre utnyttjas, än vad fallet är vid sträng tillämpning av nu gällande bestämmelser. I betraktan av kontrollföreningsverksamhetens stora betydelse för jordbruket förklarar sig vederbörande departementschef icke hava någon erinran att framställa mot ifrågavarande anslagsberäkning i och för sig, men

anser sig dock av statsfinansiella hänsyn icke kunna förorda någon anslagshöjning.

För vår del vilja vi erinra om, att kontrollföreningsverksamheten är det mest effektiva hjälpmedel, som för närvarande står jordbrukets utövare till buds vid genomförandet av ekonomisk hushållning inom ladugårdarna. Emellertid har sagda verksamhet hittills huvudsakligen vunnit utbredning inom tätt bebyggda trakter med riklig förekomst av stora och medelstora ladugårdar. Inom de mera utpräglade småbrukaredistriktet och framför allt inom sådana, där gårdarna ligga på stort avstånd från varandra, hava de däremot icke vunnit mer allmän spridning. Orsaken härtill ligger enligt vårt förmenande däri, att kostnaderna för kontrollens anordnande stegras i samma mån som besättningarnas storlek minskas, varigenom småbrukets utövare, som i regel måste hämta sin huvudsakligaste inkomst från ladugårdarna, i många fall tvingas att avstå från de fördelar, kontrollen erbjuder. Lantbruksstyrelsens förslag till kontrollföreningsväsendets omorganisation äsyftar avhjälpa sagda missförhållande.

De av vederbörande departementschef anförda statsekonomiska hänsynen äro visserligen i och för sig värda allt beaktande, men synes oss lantbruksstyrelsen vid ovan anförda anslagsberäkning redan hava tagit tillbörlig hänsyn härtill, varför ytterligare minskning av det anslag, styrelsen äskar för ändamålet, måste anses vedervåga effekten av de föreslagna åtgärderna. På grund av det ovan anförda få vi sålunda hemställa,

att riksdagen måtte såsom ordinarie reservationsanslag för budgetåret 1932—1933, utöver av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, ytterligare anvisa 10,000 kronor till understöd åt kontrollföreningsverksamheten.

Stockholm den 18 januari 1932.

Carl Bengtsson.

Ernst Lundell.

Nils Gabrielsson.

Axel Nylander.

Gustaf Tamm.
